SLIGIN OG SPARKAÐUR

síða 7

tíðinda sosialurin blaðið

7,–

Nr. 135 ★ týsdagur 20. juli 1993

Allar tíðirnar frá kappróðrinum á Vestanstevnu

síða 12-13

Tær stóru oljufyritøkurnar:

Vit koma

síða 3

So skjótt marknaðartrætan millum Føroyar og Bretland er avgreidd, og føroyingar gera greitt hvar og nær loyvi verða givin at leita eftir olju, eru útlendskar fyritøkur áhugaðar at koma til Føroya at leita. Lítið er at ivast í, at olja finst í okkara undirgrund

Ólavsøkuróðurin útsettur

síða 6

Friðarligar slangur fáast í Havn

síða 5

Nýggjur handil, Akvariubúðin, hevur millum annað kongaboaslangur til sølu. Tær sova fyri tað mesta og liva

Í gjár varð frágreiðingin frá Oljuráðleggingarnevnd Landsstýrisins liðugt prentað. Hon fæst nú til keyps í bókhandlunum - og tað er sera áhugaverdur lesnaður *Mynd Kalmar*

Oljan er har

Góðir møguleikar eru fyri, at olja finst á fýra økjum við Føroyar

Nevndin ger í álitinum greitt, at tað vit vita um undirgrund okkara framvegis er so ógreitt, at eingin við vissu kann siga hvørt olja finst ella ikki.

Men alt bendir á, at hon finst!

Nevndin sigur soleiðis í niðurstøðuni:

»Hava vit í huga tann kunnleika, vit hava um jarðfrøðina á føroyska økinum og tað jarðfrøðiligu gongdina á øðrum leiðum í nánd, og tað, at Føroyar liggja tætt uppat ríkum oljuleiðum, má niðurløgan helst vera tann, at líkindi skuldu verið til at funnið olju á føroyskari grund»

Á fleiri støðum

Og tað er ikki bara ein møguleiki fyri at finna olju. Samberi nevndini ber til at halda, at »olja og gass kunnu vera víða hvar á Føroyaleiðini«.

Nevndin greiðir gjølliga frá jarðfrøðiligu viðurskiftunum á hvørjum øki sær, og ger síðani metingar um, hvørt olja kann hugsast at finnast ella ikki. Og nevndin er sera bjart skygd í sínum niðurstøðum.

Fyrst verður Hetlandsrennan umrødd. Niðurstøðan her er, at »fyri treytir eisini kunnu vera fyri, at kolvetni (olja) er vorðið til og savnað í nøgd føroyamegin í Hetlandsrennuni«.

Viðvíkjandi landgrunninum eystanfyri Føroyar verður sagt, at »ikki er óhugsandi, at olja og gass kunnu vera til í ávísari nøgd eisini á landgrunninum eystanfyri Føroyar«.

Eftir at Bankarennan, Føroyabanki og Bankatyggurin eru umrødd verður drigið saman um, at »møguleiki eisini kann vera fyri, at olja ella gass eru til á leiðunum við Bankarennuna«.

Á Hatton Rockalløkinum hevur higartil ikki verið hildið at olja finst, men »nýggjari kanningar benda tó á, at møguleikar eru fyri, at olja ella gass kann vera at finna í Hatton-Rockalllægdini«

-s-

Maður og kona vóru í hornatøkum

Klaksvík: Politiið í Klaksvík slapp at royna síni bestu meklingarevni leygarmorgunin, tá illstøða var komin í millum mann og konu í einum húsum í Klaksvík.

Politistarnir fingu tó ikki fullkomiliga frið í húsinum, men tá konan varð flutt av adressuni og á eina aðra adressu var friður.

hj.

Útlendskar oljufyritøkur:

Liggja á lopi at koma til Føroya

Áhugin hjá útlendskum feløgum at leita eftir olju á føroyskum øki, er stórur. Og hann vaks munandi, tá BP og Shell funnu olju dygst við føroyska markið fyrr í ár. Men áðrenn nakað kann byrja mugu føroyingar gera upp við seg sjálvar hvat tað er, vit vilja

Fyri at fáa eina fatan av áhuganum hjá oljufeløgunum fyri føroysku undirgrundini, tók nevndin upp samband við leiðslurnar fyri ikki færri enn 62 feløgum, sum á ymsan hátt eru knýtt at oljuídnaðinum.

Nevndini ber ikki til at endurgeva tað, tey ymisku feløgini søgdu hvørt sær, men sum heild vístu feløgini »greiðan áhuga fyri at fara undir leitingar á føroyskum øki«.

Ferðingar mugu burtur

Fleiri teirra vístu kortini á, at nógvar forðingar eru fyri leiting undir Føroyum, sum ikki eru aðrastaðni - m.a. hava føroysku myndugleikarnir ikki greitt givið til kennar nakrar ætlanir á økinum. Og so leingi hetta ikki er greitt, fara oljufeløgini ikki at seta orku av til virksemi á økinum.

Tað sum her skal gerast frá føroyskari síðu, er at gera oljufeløgunum so greitt sum gjørligt, á hvørjum økjum og nær loyvini verða givin, og hvussu tey verða skikkað. Harafturat má ein - og bert ein - føroyskur stovnur fáa myndugleika at samráðast við oljufeløgini, soleiðis at tey greitt vita, hvønn tey skulu venda sær til, og hvør hevur avgerðandi orðið.

Harafturat er tað trætan millum Føroyar og Bretland um markið millum londini. Tað er valla hugsandi, at nakar fer at gera kanningar av undirgrundini, fyrr enn tey vita, hvør eigur hana.

Vilja sjálvi savna upplýsingar

Omanfyri nevndu viðurskifti hava oljufeløgini onga ávirkan á, og tí kunnu tey bert bíða, til greiða er fingin á teimum.

Men so skjótt hesi formellu viðurskifti eru í lagi, eru tey til reiðar at fara undir arbeiðið.

Hvussu tey vilja fara fram, er kortini eitt sindur ymiskt. Nøkur feløg eru sjálvi til reiðar at gera tær fyrstu kanningarnar (við seismikki), meðan tey flestu heldur vilja keypa eitt liðugt savn við upplýsingum um okkara undirgrund, áðrenn tey fara undir leitingina.

Tey allar flestu feløgini vilja hava, at long tíð skal fara frá tí at leitingarloyvið er givið, til neyðugt er at taka avgerð um boring - leitingartíðin skal helst vera eini seks ár.

Vaksandi áhugi

Oljuráðleggingarnevndin tosaði við tey flestu oljufeløgini, áðrenn BP og Shell kunngjørdu, at tey høvdu funnið olju dygst við føroyska markið fyrr í ár.

Tíðindaskrivi frá BP, har felagið greiddi frá um henda oljufund, varð sent út 4. mars 1993.

Nevndin greiðir frá, at hon vendi sær aftur til nøkur av feløgunum eftir hetta, fyri at vita, um tað hevði vaksið um áhugan fyri Føroyum.

Og tað hevði tað!

»Yvirhøvur kann sigast, at feløgini vísa vaksandi áhuga, í ávísum førum nógv størri áhuga«, sigur nevndin.

Útflyta gjøgnum bretskt øki

Men omanfyri nevndu forðingar mugu altso beinast av vegnum fyrst:

»Fyri ein part er orsøkin til tann økta áhugan tann betri greiða, ið hesin fundurin hevur givið viðvíkjandi kolvetnisvánunum á økinum. Fyri ein part gevur tann væntaða útvinningarútbyggingin á BP/Shell-økinum møguleika fyri at samarbeiða um útflutning av møguligari olju úr føroysku undirgrundini gjøgnum bretskt øki«, greiðir nevndin frá.

Hóast nógvu oljuna, ið BP og Shell funnu, vísa oljufeløgini yvirhøvur varni, og sostatt verður endaliga niðurstøðan tann, at greiður áhugi er fyri at leita á føroyskum øki, treytað av, at beinleiðis forðingar verða burturbeindar, og loyvispolitikkurin verður nóg lagaligur.

Ymiskar treytir

Oljufeløgini seta ymiskar treytir, áðrenn tey seta pening av til arbeiði við Føroyar.

Nøkur skjóta upp, at nøkur fá feløg fáa loyvi at savna jarðalisfrøðiligar upplýsingar um alt tað føroyska øki, til tess seinni at kunna selja viðgjørdar upplýsingar í frælsari kapping.

Onnur feløg láta skilja, at áhugi teirra á økinum veldst um, at loyvini verða fá í tali - møguliga latin einum felagi, og at tí (teimum) verður tryggjaður - tíðaravmarkaður - einarættur at savna og selja upplkýsingar um serstøk tillutað øki.

Hetta er við øðrum orðum eisini nakað, føroysku myndugleikarnir mugu taka støðu til.

-s-